

Miloslav Švandrlík

Neuvěřitelné příhody
šáků Kopyta a Mňouka

Neuvěřitelné příhody žáků Kopyta a Mňouka 3.

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

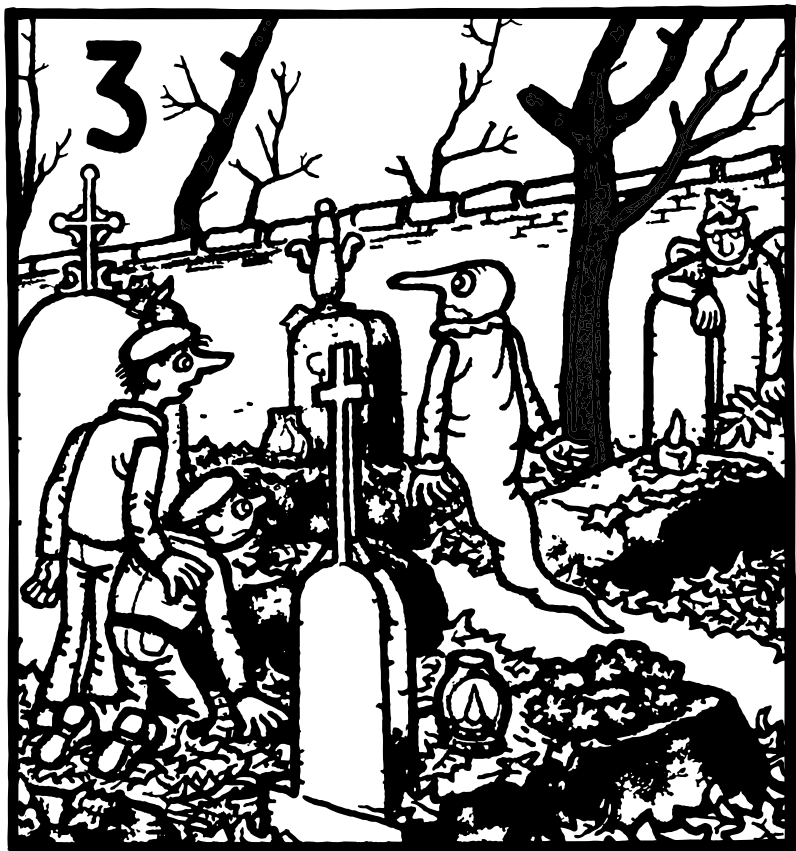
Miloslav Švandrlík
Neuvěřitelné příhody žáků Kopyta a Mňouka 3. – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Miloslav Švandrlík

Neuvěřitelné příhody
řáku Kopyta a Mňouka

MILOSLAV ŠVANDRLÍK

**NEUVĚŘITELNÉ PŘÍHODY
ŽÁKŮ KOPYTA A MŇOUKA**

III.

JAK SI POMOCI K PENĚZŮM

Tak bydlet na Slovensku někde u Humenného,“ řekl Kopyto, „bylo by o zábavu postaráno. Tady čtu, že tam smečka vlků roztrhala kozy a jalovice. Lovit vlky, tomu už říkám dobrodružství! Jenomže u nás byl poslední vlk zastřelen roku 1814, tím pádem jsme vyřízení.“

„Teď se blíží svátky míru a pokoje,“ upozornil ho Mňouk, „takže není čas na nějaké honění se za vlky. Já bych si od toho stejně moc nesliboval. Vlk není slon nebo nosorožec, to je, jako když zabiješ většího psa.“

„To je vidět, že jsi nikdy nebyl obklopen smečkou hladových vlků,“ ušklíbl se Kopyto. „Já sice taky ne, ale zato jsem o tom hodně četl. A i kdyby ulovení vlka nebyl zrovna mimořádně hrdinský čin, alespoň by se na tom dalo zbohatnout. Za čumák zabitého vlka ti vyplatí na národním výboru tisíc korun. Za to už by se daly nějaké ty dárky pořídit, ne?“

„Na tom něco je,“ mumlal Mňouk. „Dejme tomu, že bychom zabili, no řeknu hodně málo... tři vlky.“

„To nás podceňuješ!“ tvrdil Kopyto. „Pod pět vlků bych nešel!“

„Třeba by byla mlha,“ uvažoval Mňouk, „vlci by byli plašší a všelijak podobně. Vždycky je lepší být skromný a pak být mile překvapen.“

„Dobrá, tedy tři vlci,“ souhlasil Kopyto. „To je tři tisíce korun. Tolik peněz jsme v naší pokladně ještě neměli.“

„Teď v ní máme devadesát devět padesát,“ řekl Mňouka, „a každý má nějaké ty drobné v kapse. Stačilo by to na jízdné do Humenného?“

„Ty chceš jet do Humenného?“ podivil se hlasitě Kopyto. „A nepřeskočilo ti náhodou? Lovit vlky není jako chytat salamandry! Čím bys chtěl ty vlky skolit? Paličkou na maso? Nebo snad perořízkem?“

„Vidíš, na to jsem zapomněl,“ připouštěl Mňouka, „to by asi chtělo střelné zbraně.“

„To by tedy chtělo!“ triumfoval Kopyto. „A je třeba mít pořádný lovecký oblek a lyže. Samozřejmě taky spoustu zásob. Já ti říkám, kamaráde, že lov na vlky není žádná procházka.“

„Z toho vyplývá, že za sobotu a neděli by se to stihnout nedalo,“ konstatoval Mňouka zklamaně, „a že místo vlků ulovíme starou belu. Ale když tu nejsou vlci, třeba by se dalo ulovit něco jiného. Taková vydra...“

„Na tom něco je!“ popadl ho za rukáv Kopyto. „Chytil pět šest vyder, nějakou tu kunu...“

„Ty to řekneš jako chleba!“ bručel Mňouka. „Už jsi někdy zkoušel chytat vydru?“

„Víš co?“ ukončil debatu Kopyto, „zajdeme do myslivny za hajným Breburdou! Je to odborník a zná naše schopnosti. Ten už nám poradí!“

Vydali se tedy k myslivně a měli štěstí. Hajný byl doma, pokušoval z fajfky a vařil si bramboračku. Ačkoliv to byl vyhlášený mrzout, dnes měl mimořádně dobrou náladu.

„Tak vida!“ podivil se. „Vy byste si chtěli přivydělat lovem! No, něco bych tu pro vás možná měl! A bylo by to dobrodružnější než lovit vlky!“

Žáci se zachvěli vzrušením a hajný, když se dostatečně popásal na jejich údivu, spustil:

„Před hodinou, možná taky před dvěma tady byl architekt Kolbaba. Ten, co koupil tu velikou vilu u lesa...“

„A má skvrnitou dogu,“ skočil mu do řeči Mňouk, „slyšící na jméno Maryša.“

„Měl skvrnitou dogu slyšící na jméno Maryša!“ opravil ho hajný. „Doga se prokousala plotem a utekla do lesa. Jelikož se u dogy nedá předpokládat, že by se živila šiškami nebo jehličím, jsem nucen ji pokládat za škodnou. Jak ji uvidím, tak ji zastřelím! Architekt Kolbaba tady za ni orodoval, protože je to šampionka z nějaké výstavy, ale předpisy jsou předpisy! Doga je krvežíznivá šelma a já si ji nenechám v revíru dlouho řídit. Nanejvýš do pozítří. Kdyby se ovšem našel někdo, kdo by Maryšu jakýmkoliv způsobem lapil a vrátil panu architektovi, nebylo by mi to proti mysli. A ten člověk by si přišel na slušnou odměnu. Pan architekt mluvil o čtyřech stovkách.“

„Pane jo!“ hvízdal uznale Kopyto. „Tomuhle říkám tip!“

„Jako bychom už měli ty čtyři stovky v kapse!“ připojil se Mňouk. „Za to vám, pane Breburdo, koupíme k Vánocům futrál na uši!“

„Jen se neradujte předem,“ krotil je hajný, „a buďte setsakramentsky opatrní! Doga není beránek a v lese může ještě pořádně zdivočet!“

„Bez starosti!“ mávl rukou Kopyto a už si to sebevědomě šinul z myslivny. Mňouk ho v bujně náladě následoval a ještě ve dveřích přednesl svůj plán. Spočíval v tom, že projdou les křížem krážem,

a jakmile spatří dogu, pokusí se ji k sobě přivábit pamlsky a poté jí hodí kolem krku laso. Vše proběhne rychle a hladce.

„To laso ovšem hodím já,“ pravil Kopyto. „Když jsme posledně házeli na cíl, rozdrtil jsem tě rozdílem třídy.“

Žáci se vrátili domů, ale jenom na okamžik. Po chvíli, obtíženi lasem a s kapsami plnými cukru, zamířili zpátky k lesu.

„Já bych šel přímo k Liščí skále,“ navrhoval Mňouk, „místo, které vyhovuje liškám, bude dobré i pro psa.“

„Jenomže jde právě o to,“ uvažoval Kopyto, „jestli doga, a ještě k tomu šampion, bude mít nějaké přírodní instinkty.“

Liščí skála je kamenná homole uprostřed lesa, který není ani hustý, ani řídký, prostě je to les, jak se sluší a patří. Od nepaměti bylo všude kolem dokola spousta zvířete a za zvířete se sem táhly i šelmy. Kopyto s Mňoukem postupovali obezřetně ke kamenné homoli a stále byli ve střehu. Došli až ke skále a po Maryše nebylo ani vidu, ani slechu.

„Já si hned myslel, že bude někde úplně jinde,“ řekl Kopyto. „Co je skvrnitá doze po tom, kde se zdržují lišky? Ta si docela určitě klidně pobíhá kolem Sázavy...“

Ale vtom ji spatřili. Mňouk ji uviděl první a lehce vykřikl. Ukázal Kopytovi k malebnému hájku tvořenému několika borovicemi. Kopyto se málem zajíkl, neboť něco podobného v lese dosud nezažil.

Doga na ulici města je docela pohledné a milé zvíře. Doga v zahradě je přijatelná, neboť zde plní svou hlídací povinnost, a to musí každý uznat. Ale doga v lese. Už jste někdy viděli dogu v lese?

Kopyto s Mňoukem hleděli na majestátní skvrnitou šelmu, která se sebevědomě procházela od stromu ke stromu a ani trochu nevypadala na to, že by hodlala s někým vyjednávat.

„Tohle se mi nechce líbit,“ zamumlal Mňouk. „Kdyby to byl alespoň foxteriér...“

„Ty se chceš vzdát? Nikdy!“ rozhodl Kopyto. „Celý život bychom se museli stydět za to, že jsme opustili bojiště před bitvou!“

„Jak myslíš,“ vzdychl Mňouk, „já bych se radši styděl, než aby mě sešivali v nemocnici!“

Ale bylo již rozhodnuto. Oba žáci vykročili nejistým krokem k mohutnému psu, který je buď nevnímal, nebo dokonale ignoroval.

„Maryšo!“ pípнул Kopyto. „Maryšo, jak se ti daří?“

Doga se ohlédla a temně zavrčela.

„Nejsme jí sympatičtí,“ upozornil kamaráda Mňouk, „to může hrát podstatnou roli!“

„Nevím o lovné zvěři,“ zavrčel Kopyto, „které by byl sympatický lovec. Ukaž té bestii cukr!“

Mňouk třesoucí se rukou vytáhl z kapsy pamlsky a ukázal je Maryše. Doga na něho nevlídně pohlédla a zavrčela znovu, tentokrát mnohem výhružněji.

„Udělalí jsme vše, co bylo v našich silách,“ pravil Mňouk, „teď je nejvyšší čas jít domů!“

„Nesmysl!“ zvolal Kopyto rozhodným hlasem. „Uvidíš, jak zkrotne, až ucítí kolem krku laso!“

Mňouk zvedl oči k nebi a pokřičoval se. Ale Kopyto s fortelem zkušeného indiánského náčelníka roztočil nad hlavou laso a vrhl je po Maryše. To bylo také to poslední, co dobrovolně učinil.

Doga zařvala a s vyceněnými tesáky vyrazila vpřed. Kdyby jejími protivníky nebyli právě Kopyto s Mňoukem, došlo by nepochybně k tragédii. Ale oba žáci byli přece jen o zlomek vteřiny rychlejší než rozzuřené zvíře. Během neuvěřitelně krátké chvílky se ocitli každý na jedné sosně, tedy v naprostém bezpečí.

„Já jsem ti to říkal!“ ozval se Mňouk.

„Proti mně neměla naději!“ vyhrkl udýchaně Kopyto. „Říkám ti, že ještě není všemu konec!“

Taky nebyl. Zuřivě štěkající doga s omotaným lasem kolem krku běhala okolo stromu a upírala nenávistné zraky na své nepřátele. Pak se posadila a čekala.

„Jsme v pasti,“ zkonstatoval Mňouk nevesele. „Jde jen o to, jestli tu dřív zmrznem, nebo jestli spadnem a ta potvora nás sežere.“

„Zima je pořádná,“ souhlasil Kopyto, „ale máme přece ještě hlasivky. Budeme volat o pomoc, a to by bylo, aby nás někdo nezaslechl!“

Začali křičet a doga pod stromy se znovu rozvrčela. Křičeli hezky dlouho, ale marně. V tuto roční dobu se příliš lidí lesem nepotulovalo. Jenže trpělivost přináší růže. Do zimního lesa se vydal na procházku nadšený přírodovědec učitel Pěnička a ve chvíli, kdy Kopyto s Mňoukem už jen chraptěli, zaslechl jejich volání o pomoc. Okamžitě se rozběhl směrem, odkud zaslechl zoufalé volání, a vše ostatní bylo dílem okamžiku.

Než se pan učitel vzpamatoval, vyřítila se doga proti němu a urvala mu klopou u kabátu. Vzápětí svůj útok opakovala, ale to už pedagog následoval příkladu svých žáků a bleskurychle vyšplhal na nejbližší strom. Nebyl tak zdatným sportovcem, takže přišel o levou nohavici, avšak to byla maličkost proti tomu, co by ho čekalo, kdyby zůstal dole. Být zadáven skvrnitou dogou není pro ženatého pedagoga žádná zvláštní vyhlídka.

Nyní tedy Maryša cenila zuby na tři stromy současně.

„Chlapci,“ ozval se učitel, „jak dlouho již zde sedíte?“

„Řekl bych hodinu,“ odvětil Kopyto.

„Možná taky dvě,“ přidal se Mňouk, „a utíká to tady strašně pomalu.“

„Jsme zmrzlí na kost,“ doplnil ho Kopyto, „asi z toho budeme nemocní.“

„Jestli nespadne a ta potvora nás nesežere!“ fňukal Mňouk. „Já už se sotva držím na větví.“

Učitel Pěnička se zamyslel. „Pes je nejlepší přítel člověka,“ řekl. „Musíme se s ním přece domluvit!“

Pokusil se o to, leč marně. Čím sladčeji na dogu šveholil, tím zarputileji se Maryša dívala a hrozivěji cenila tesáky.

„Doma mne budou postrádat,“ řekl s nadějí v hlase Pěnička, „a dost možná se nás vydají hledat.“

Kopyto s Mňoukem tuto nadějí nesdíleli. Jaký prospěch mohou mít z toho, když doga zažene na strom ještě kastelána Štětka a paní učitelovou.

Čekali další hodinu.

„Kdybych se nestyděl, tak začnu brečet,“ přiznal se Mňouk.

„Já rovněž,“ připojil se učitel, „jest to velice překerní situace. Zdá se, že jsem úplně zkrhlý.“

„Ta bestie má ale výdrž!“ zhodnotil Kopyto výkon dogy, která ani na vteřinu nepřestala vrčet.

Minuty se vlekly a naděje ubývalo.

Ale pak přece jenom přišlo vysvobození. Pod Liščí skálou se objevili hajný Breburda a architekt Kolbaba.

„Maryšo, k noze!“ zavolal architekt a doga pozbyla své zuřivosti. Zavrtěla ohonem a radostně kňučíc vrhla se v ústrety stejně šťastnému architektovi.

A to je víceméně konec. Pan učitel pochopitelně dostal náhradu za roztrhané šatstvo a žáci Kopyto a Mňouk obdrželi čtyři stovky do společné pokladny. Každý musel uznat, že doga se zdržela na onom místě jedine jejich přičiněním.

„Ale řeknu ti,“ pravil Kopyto Mňoukovi, když se vydali na nákup vánočních dárků, „že bych v tom Humenném nechtěl bydlet. Člověče, já bych se tam snad bál jít do lesa!“

ČERNÝ VZADU

Závody na saních, které uspořádal učitel Pěnička, měly vysokou úroveň, ale poněkud jednostranný průběh. V první jízdě zvítězil Kopyto před Mňoukem, v druhé Mňouk před Kopytem a ve dvojicích Kopyto s Mňoukem absolutně nenašli konkurenci.

„Jste čiperní chlapi,“ chválil je pedagog, „jen kdybyste se vždy drželi v patřičných mezích! Nevíte náhodou, kdo hodil do sborovny živého potkana?“

Žáci rozhodně zavrtěli hlavou. O tom případě samozřejmě věděli, neboť dvě učitelky musely být s nervovým šokem převezeny do nemocnice, ale ani s tím neměli nic společného. Viníkem byl pravděpodobně žák Bičiště, ale ani jemu se nedalo nic dokázat.

„Závody jsou u konce,“ konstatoval Pěnička, „nyní si sáňkujte každý na vlastní pěst!“ To neměl říkat, neboť na závodní dráze vypukl fantastický zmatek, který vyvrcholil tím, že saně kočírované Jindrou Beneckou vyjely z vyježděných kolejí a porazily nešťastného pedagoga.

„Běda!“ zaúpěl Pěnička. „Mám rozdrčené koleno a z nosu mi kane krev!“

Krev z nosu mu skutečně kanula, avšak koleno rozdrčené neměl. Za chvíli se vzdychaje postavil na nohy a s pomocí vzorného žáka

Baštaříka se mohl odbelhat na zámek, kde ho vzal do parády jeho tchán, kastelán Štětka, o němž se právem tvrdilo, že je půl doktora.

Závodní dráha zůstala bez dozoru, každý si jezdil, jak chtěl, a tak o nové natlučené nosy nebylo nouze. Zejména poté, když Kopyto s Mňoukem začali organizovat slalom na saních. Nový vzruch však přinesl až Čupíšek Jindřich, který dostal od tatínka k Vánočům zbrusu nový skibob. Rázem na sebe upoutal veškerou pozornost místního žactva a kdekdo na něm škemral, aby mu tu drahocennost půjčil aspoň na jednu jedinou jízdu. Čupíšek rozhodně vrtěl hlavou, neboť, jak pravil, neměl zapotřebí, aby mu někdo vzácný instrument rozlámal, nebo dokonce z něho udělal osmičku.

Také Kopyto s Mňoukem by rádi zkusili jízdu na skibobu, a proto začali vyjednávat.

„Hele, Čupíšek,“ pravil Kopyto, „nebuď hamoun, krkoun a hamizný nemrcouch! Co ti to udělá, když nám to na chvíli půjčíš?“

„My jsme vždycky měli o tobě to nejlepší mínění,“ lhal Mňouk, jako když tiskne, „a velice by nás mrzelo, kdybysme se v tobě zklamali.“

Čupíšek se zamyslel. Na jedné straně lpěl na hračce, kterou nikdo jiný neměl, ale na druhé straně vždycky obdivoval statečnost žáků Kopyta a Mňouka a vždycky toužil blíže se s nimi seznámit.

„Tak co?“ naléhal Kopyto, když spatřil, že Čupíšek váhá. „Půjčíš nám to, nebo ne?“

Majitel skibobu pokrčil rameny. „Možná že půjčím,“ řekl, „a možná že taky nepůjčím! To záleží na okolnostech!“

„Na jakých okolnostech?“ vyzvídal Mňouk.

„Jací vy budete ke mně, takový budu já k vám,“ odpověděl Čupíšek. „Když mě vezmete na některou z vašich výprav, tak vám skibob půjčím!“

Žáci Kopyto a Mňouk se zachmuřili. Projet na skibobu by se pochopitelně chtěli a v této chvíli je nic jiného nelákalo více, ale otravovat se s Čupíškem na nějaké výpravě? A co kdyby se tomu rozmazlenci něco stalo?

„Naše výpravy jsou příliš nebezpečné,“ tvrdil Mňouk. „Na každém kroku je třeba dávat bedlivý pozor!“

„To já bych dával!“ děl nadšeně Čupíšek. „Už se několik let snažím prožít nějaké pořádné dobrodružství, ale ještě se mi to nepodařilo. Akorát jednou jsem namočil tátovy cigarety do octa a on dostal při kouření mořskou nemoc. Ale s vámi by se jistě dalo prožít něco daleko zajímavějšího! A třeba by potom o mně napsali i v novinách. To bych se zbláznil radostí!“

Kopyto se zamyslel. „Víš co, Čupíšek?“ řekl potom, „půjč nám skibob a my tě vezmeme s sebou na Tři krále. Jsme jenom dva a chybí nám černý vzadu!“

„Copak na Tři krále se dá prožít nějaké dobrodružství?“ divil se Čupíšek.

„Aby ne!“ řekl Kopyto. „Víš přece dobře, že my to dobrodružství zrovna přitahujeme! Ostatně jestli se osvědčíš, vezmeme tě na další výpravu, třeba i do podzemí!“

Čupíšek vyvalil nadšením oči. „To by bylo!“ vzdychal. „Já jsem byl akorát jednou ve sklepe a hledal jsem tam podzemní chodbu. Ale nenašel jsem nic!“

„S námi najdeš všechno!“ sliboval Mňouk. „A teď už nezdržuj, za chvíli bude tma! Chceme si trochu zajezdit a takhle bychom prožvanili celé odpoledne!“

Čupíšek neměl námitek a zapůjčil žákům skibob přímo s nevšední ochotou. Kopyto s Mňoukem se s nadšením vrhli do sportování a zakoušeli nové slastné pocity z nevšedních zážitků. Jezdili fantastickou rychlostí, kličkovali a pokoušeli se i o odvážné skoky. Znovu se ukázalo, že jejich pohybový talent je všestranný a že neexistuje sport, s nímž by si snadno a rychle neporadili. Za chvíli ostatní děti přestaly sáňkovat a s otevřenými ústy zíraly na žáky, kteří si počínali jako zkušení závodníci.

Také Čupíšek hleděl na Kopyta s Mňoukem s netajeným obdivem a už se těšil, jaké to bude, až ho vezmou do party. Jak povyroste v očích spolužáků, až bude vyprávět, co všechno s Kopytem a Mňoukem prožil. Všichni mu budou závidět, neboť takové štěstí a taková čest hned tak každého nepotkají! Mnozí se už pokoušeli vetřít do přízně Kopyta a Mňouka, a dosud se to nikomu nepodařilo. Ani krásné dívky nepochodily, a to už je co říct!

Zešeřilo se a byl čas vrátit se do městečka. Kopyto předal Čupíškovi skibob a řekl: „Děkujeme ti, Čupíšek, bylo to prima. Na Tři krále se sejdem v půl osmé ráno u nás. Přijď přesně, nemáme ve zvyku na někoho čekat!“

„Přijdu!“ sliboval Čupíšek. „A co si mám vzít na sebe?“

„Nějaký plášť, ve kterém bys vypadal jako velmož,“ radil mu Kopyto. „Jestli má tvoje maminka květovaný župan, tak si ho půjč! Dále si udělej pořádnou korunu, nejraději z papundeklu!“

„To svedu!“ radoval se Čupíšek. „Na ruční práce já jsem kanón!“

„To rádi slyšíme,“ ujišťoval ho Mňouk, „ale na jedno nesmíš zapomenout! Kopyto bude Kašpar, já Melichar a ty Baltazar! Baltazar byl mouřenín, a proto přiklušeš s tváří černou jako uhel. Až budeme zpívat: ‚Co ty, černý, co tam vzadu vystrkuješ na nás bradu,‘ nechcem se za tebe stydět!“

„Nebojte se!“ sliboval Čupíšek. „Já budu Baltazar jedna radost!“

„No, jsme na tebe zvědaví!“ řekl Kopyto. „Jestli nás ovšem zklameš a natřeš si tváře jen tak ohořelým špuntem, tak z další výpravy nebude nic! Na to můžeš vzít jed!“

„Když mouřenín, tak mouřenín!“ radil Mňouk. „Všechno, co máte doma černýho, dej dohromady, promíchej to a pak se s tím namaž! Nemáme rádi, když se něco dělá polovičatě!“

„Nechápu, proč mi stále nedůvěřujete!“ urazil se poněkud Čupíšek. „Když jsem slíbil, že budu jako mouřenín, tak budu jako mouřenín! Uvidíte, že mě od pravého černocho nikdo nepozná!“

S tím se žáci rozešli do svých domovů.

Na Tři krále se ukázalo, že Čupíšek nemluvil do větru. Probudil se již ve čtyři hodiny ráno. Drkotaje zuby se vypravil do kolny, kde začal vyrábět speciální černicí směs. Položil na polici velký kastrol a vylil do něho dvě lahvičky černé tuše. Promíchal to s kornoutem mastných sazí a přilil čtvrt litru borůvkového kompotu. Přidal tři lžice kolomazi a krabičku krému na boty. Pak tam chrstnul hrnek vyjetého oleje, nastrouhal živočišné uhlí a přilil dvoje maminčiny černé oční linky. Vše znovu důkladně promíchal. Potom si vzpomněl na fermežovou barvu, s kterou tatínek natíral kanalizační trubky, a bez váhání ji přidal. Vznikla přenádherná černá kaše, na kterou bylo radost pohledět.

„Takového mouřenína kluci ještě neviděli!“ radoval se Čupíšek a bez váhání se počal tou strašlivou směsí natírat. Nanášel ji na pokožku přímo s neuvěřitelným elánem a těšil se, jak ho za to Kopyto s Mňoukem pochválí. „Ti budou koukat!“ radoval se, „ale pro jistotu se natřu ještě jednou!“ Leč ani to mu nestačilo a namažal se celkem jedenáctkrát. Když se podíval do zrcadla, mohl s potěšením konstatovat, že svůj úkol splnil tak, že by to hned tak někdo jiný nedokázal.

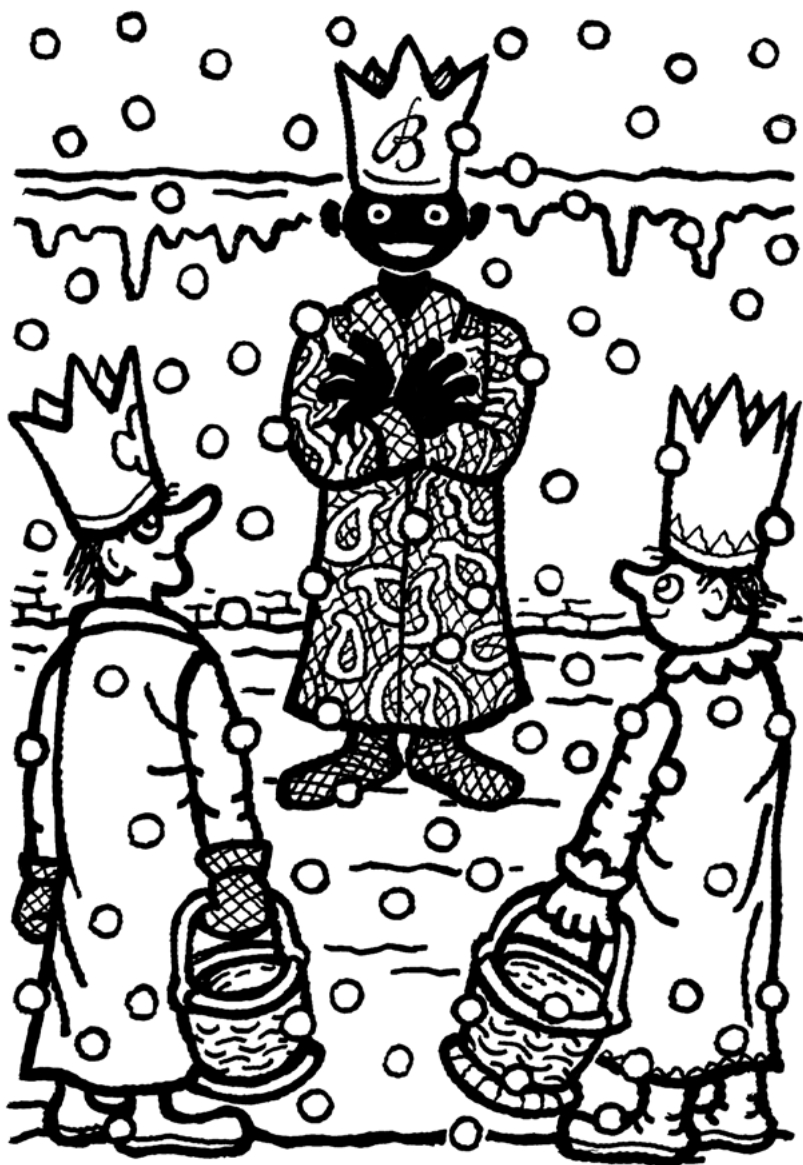

„Kopyto s Mňoukem budou muset uznat, že jsem sekáč,“ mumlal pro sebe, „a jistě mě pozvou na další výpravu! Dost možná, že pak s nimi budu chodit pořád a stanu se stejně slavným jako oni! Pak budou vycházet *Neuvěřitelné příhody žáků Kopyta, Mňouka a Čupíška*. Jindra Benecká se mi nebude pošklebovat a všichni kluci ze třídy puknou závistí! A právem! Tak krásně se načernit jako já by docela určitě nesvedl ani jeden!“

Krátce po sedmé hodině si Čupíšek oblékl mamčin rudý župan se stříbrnými květy, na hlavu si posadil pozlacenou královskou korunu a vyrazil ke Kopytovům. Jak se dalo očekávat, žáci Kopyto a Mňouk byli s Čupíškovým výkonem nanejvýš spokojeni.

„Tedy Čupíšek,“ pravil Kopyto. „Ty nejsi Baltazar, ty seš přímo Cassius Clay. Černí muslimové by tě přijali s otevřenou náručí!“

„Už jsem viděl ledacos,“ přidal se Mňouk, „ale takhle černou barvu ještě ne. Nechci ti radit, ale měl by sis to nechat patentovat. Možná že bys za to dostal slušnou odměnu!“

Čupíšek zářil. Řekl, že nebaží po žádné odměně. Úplně mu postačí pochvala od takových kapacit, jakými jsou věhlasní žáci Kopyto a Mňouk.

V tom směru mu žáci rádi posloužili, tím spíše, že byli Čupíškovou maskou přímo fascinováni. Ale už byl čas vyrazit do ulic, neboť bylo půl osmé, a to je ten pravý okamžik pro zpěv koled. Začít dříve by znamenalo nevhodně vzbudit občany, zatímco později by mohli přijít s křížkem po funuse. I další králové si v tento sváteční den hodlali něco přivydělat.

Tentokrát však žáci Kopyto a Mňouk díky Čupíškovi neměli konkurenci. Kdekdo vybíhal z domu, aby ukojil svou zvědavost, čím se to nešťastné dítě namazalo, a pochopitelně při té příležitosti tři krále patřičně podaroval. Penízky i dobroty se jen hrnuly a Kopyto s Mňoukem si blahorečili za ten nápad, že místo Jindry Benecové angažovali Čupíška. V deset hodin měli vrchovaté košíky, kapsy plné drobných a mnoho toho ukrývali ještě pod košilí. Takhle znamenitou koledu nikdo z nich nepamatoval. I Čupíšek byl spokojen, přestože mu stálá pozornost občanů začínala vrtat hlavou.

„Tak a teď se rozejdeme,“ řekl Kopyto, „mám takový dojem, že na dnešní den budeme hodně dlouho vzpomínat!“

„A vezmete mě zase příště s sebou?“ zeptal se Čupíšek.

„S radostí, kamaráde,“ ujišťoval ho Kopyto, „kdyby nebylo tebe, kdoví, jak bychom dopadli! Ale teď už se jdi domů umýt!“

Čupíšek šel, ale Kopytovu radu uskutečnit nemohl. Ať se myl, jak se myl, čern jeho tváří se neměnila. Čupíšek začal brečet a do práce se dala paní Čupíšková. Použila všech mýdel, saponátů a odmašťovačů, ale marně. Roztrhla žínku, zničila kartáč, avšak nešťastný Baltazar se zdál ještě černější než předtím. Otec Čupíšek radil hodit kluka do pračky nebo mu dát na obličej hadr s octem.

„Odvedu toho holomka do čistírny!“ rozhodl konečně otec Čupíšek. „Máme prý vyspělou chemii a vedoucí Brebera je můj kamarád. Jistě pochopí vážnost situace a něco udělá!“

Těžko říci, co všechno s Čupíškem v čistírně prováděli. Jisté je, že když se po několika hodinách utrpení vrátil, nebyl černý, ale zelený jako brčál.

„Hrůza!“ vykřikl otec Čupíšek a vrazil synovi nové dvě facky. „To mi ta černá barva byla milejší! To aspoň vypadal jako člověk! Černochů je plná Afrika, ale že by existovali nějakí zelenoši, o tom mi není nic známo!“

Po delším uvažování odvedli nešťastného a zeleného Čupíška do zdravotního střediska. Doktor Potáhlo ho dlouho prohlížel, pokyvoval hlavou a posléze ho doporučil na kožní kliniku profesora Šalvíčka do Prahy. A okamžitě tam dal Čupíška odvézt.

Jak to dopadne, to se prozatím neví. Manželé Čupíškovi ho byli již dvakrát navštívit, ale nedá se tvrdit, že by je průběh léčby jejich syna nějak zvláště nadchl. Při první návštěvě byl prý Čupíšek fialový, při druhé chrpově modrý a zdálo se, že začíná mírně červenat.

V té době si také Kopyto s Mňoukem řekli, že by se hodilo Čupíška navštívit. Koneckonců nebýt jeho, byla by patrně tříkrálová koleda značně hubenější.

Když stanuli před Čupíškovou postelí, mohli jen vydechnout závistí. Čupíšek hrál všemi barvami jako duha po dešti a vypadal daleko zajímavěji, než když celý pobledlý jezdil na skibobu. Zamrkal na oba žáky a zašeptal: „Ale provedl jsem to bezvadně, že jo? Tak černýho Baltazara jste ještě neviděli!“

„No, docela to ušlo,“ řekl Kopyto, „na poprvé to byl slušný výkon!“

„Jenomže,“ ozval se Mňouk, „my jsme slyšeli, že jsi zezelenal, a teď vidíme, že už to není pravda. Chceme totiž hrát divadlo a chtěli jsme ti nabídnout roli hastrmana!“

„Ale teď, když už nejsi zelenej,“ přidal se Kopyto, „z toho nejspíš sejde. No nevádí, nabídneme to Bičičištěmu!“

„Já to beru!“ vykřikl Čupíšek nadšeně. „Nebojte se, já zase zezelenám! Na mne je spolehnutí! Doma máme svinibrodskou zeleň na barvení plotu, do toho rozemelu jalovcové jehličí, přidám trochu pepermintu, ještě něco si vymyslím, a tak nádherně zelenýho hastrmana jste v životě neviděli!“

BIČIŠTĚ SE KASÁ

S Bičičštěm byly odjakživa potíže. Za každou cenu chtěl být středem pozornosti a prostředky si nikdy nevybíral. Pokřikoval, nadával, pral se, tahal holky za vlasy a každému vykládal, jaký je ohromný sekáč. Ale tentokrát to přece jenom přehnal. Zhotovil si velký prak a střílel, po čem se dalo. Dokud byly terčem pouze patníky, sloupy či návěští, dalo se to ještě vydržet. Střelec Bičičště však prahl po živých obětech a začal se strefovat do ptáků. Každý den se pak honosil svými úlovky.

„Tomu Bičičštěmu by se to mělo zatrhnout,“ pravil jednoho dne Kopyto. „Jinak v celém okolí nezůstane jediný živý pták!“

„Zatrhnout, ale jak?“ otázal se Mňouk. „Přece tomu oslovi nebudeme vykládat o ochraně přírody? Ani by nás nepustil ke slovu!“

„Zkusit to můžeme,“ rozhodl Kopyto a také to zkusil. Odpoledne přistoupil k vášnivému střelci a řekl: „Hele, Bičičště, to střílení po ptáčích se nám ani trochu nelíbí! Měl bys toho nechat!“

„Chceš facku?“ otázal se Bičičště výbojně.

Kopyto facku nechtěl, ale nemohl ustoupit, neboť bylo přítomno několik svědků. Vypukla nádherná rvačka, která sice neměla vyloženého vítěze, ale oběma sokům tekla z nosu červená. Kopy-

to měl navíc utrženou klopou u saka a taky trochu kulhal, protože ho Bičiště kopl do kolena.

„Tady to máš!“ řekl kamarádovi Mňouk. „S Bičištěm nikdo nic nesvede! Aspoň ne tímto způsobem!“

„A jiným způsobem ano?“ zeptal se Kopyto. „Vsadím se, že se teď pustí do ubohých ptáků s ještě větším elánem než předtím.“

„Když nedá na dobré slovo,“ mínil Mňouk, „musí být přemožen hrubou silou. Jestli proti němu zakročí ředitel školy a pan Bičiště...“

„Snad bys nešel žalovat?“ zděsil se Kopyto. „Tak hluboko nemůžeme klesnout, i kdyby Bičiště vystřílel celé Posázaví!“

„Nebudeme žalovat,“ odpověděl Mňouk, „ale zatopíme Bičištěmu tak, že na to do smrti nezapomene. Dostal jsem totiž jeden ze svých geniálních nápadů!“

„To rád slyším,“ konstatoval Kopyto. „Poslední dobou to s tebou nebylo v tomto směru moc dobré. Tak to ze sebe vysyp!“

„Teď ne,“ napínal ho Mňouk, „ale hned po setmění se sejdem na obvyklém místě. Pak mě náležitě oceníš!“

Za několik hodin se opravdu sešli u trafiky pana Kropáčka. Bylo nevlídno, mlhavo a spoře osvětlené městečko zelo prázdnotou. Kdo nemusel ven, ten nevycházel, i psi byli zalezlí ve svých boudách, zapomínající na své hlídací povinnosti.

„To je zase den!“ zavrčel nespokojeně Kopyto. „Copak v tomhle nečase se dá něco pořádného dělat?“

„Je to den jako stvořený k nekalým činům,“ usmál se spiklenecky Mňouk, „a my nemůžeme potřebovat, aby nás někdo spatřil!“

„Tak už se vytas s tím geniálním nápadem!“ vybídl ho Kopyto. „A jestli jsi přeháněl, tak ti neřeknu ani ahoj a pádím rovnou ke kamnům!“

Mňouk se zatvářil sebevědomě a sáhl pod kabát. K velkému kamarádovu údivu vytáhl veliký prak, přesně takový, jaký vlastnil Bičičtě.

„Co chceš dělat?“ žasl Kopyto. „Co to má znamenat?“

Mňouk zachrastil v kapse kamínky. „Je třeba jednat, příteli,“ pravil. „Jestli se vše podaří, ptactvo v městečku a okolí bude zachráněno. Bičičtě si ho už ani nevšimne!“

Rozvážně sáhl do kapsy pro kamínek, vsunul jej mezi vidlice praku, natáhl gumu, zamířil a... prásk! Žárovka pouličního osvětlení se rozletěla na tisíc kusů a tma v městečku byla ještě o chlup větší než předtím.

„No tohle!“ vydechl Kopyto. „To přece...“

„Nebude-li polapen viník,“ řekl Mňouk, „a já věřím, že polapen nebude, padne podezření na známého ničemu, který s prskem střílí po ptáčích! Jdeme dál!“

Po několika desítkách metrů odpravil Mňouk další žárovku a toho večera se trefil ještě patnáctkrát.

„Má to něco do sebe,“ mumlal Kopyto, „ale tak trochu se mi nelíbí, že to má nevinný Bičičště odsákát za nás!“

„Bičičště je nevinný?“ podivil se Mňouk. „A co ti ptáci? Chceš, aby přežili rok dva tisíce, nebo nechceš?“

„Samozřejmě že chci!“ odušil Kopyto. „Můžeš střílet na další lampu!“

„To by bylo moc stereotypní,“ zasmál se Mňouk. „Kdyby střílel Bičičště, určitě by cíle měnil!“

Zamířili postranní uličkou k muzeu, kde si Mňouk vybral okno v rezidenci správce Erbla. Sklo se rozletělo, správce se rozhulákal a žáci pokračovali na své pouti ztemnělým městem.

„Teď přijde zlatý hřeb programu,“ těšil se Mňouk, když se zastavili před školou. „Tehle pozdrav bude ze všech nejdůležitější!“

„Skoro je mi Bičičště líto,“ pravil Kopyto. „Vsadím se, že mu to šerif jen tak neodpustí!“

Mňouk s rozkoší namířil na okno ředitelova bytu. „Za všechno ptactvo nebeské!“ zvolal a uvedl zbraň do chodu. Ve vteřině bylo okno na cimprcampr a v něm se objevila holá ředitelova lebka.

„Skotáci!“ zaječel vládce školy. „Chásko nevyčválaná, chuligáni ničemní, rozjívenci zpustlí, já s vámi zatočím! Tohle vám nezůstanu dlužen, banditi!“

„A rychle domů!“ zašeptal Mňouk. „Rozhodně nepotřebujeme, aby nás v těchto chvílích někdo spatřil na ulici!“

Žáci se rozešli s pozdravem „Ať zhyne Bičičště!“ a vytratili se z nebezpečného pásma s dovedností jim vlastní. Těšili se na to, co přinese dramatický zítřek.

Ukázalo se, že Mňouk plánoval a uvažoval s přesností starého, prohnaného gangstera, neboť všechny jeho předpoklady se do posledního puntíku vyplnily. Už o půl osmé ráno přiletěl do školy správce muzea Erbl a křičel, že muzejní okna nejsou proto, aby do nich nějaký pacholek střílel prakem, a že to nemohl udělat nikdo jiný než Bičiště, o němž je známo, že nebezpečnou zbraní ohrožuje kdekoho.

„Tak vida, Bičiště!“ procedil mezi zuby ředitel. „No ovšem, známá firma! A já jsem se celou noc třásl zimou! No počkej, Bičiště, na tebe si posvítím!“

Ještě před zahájením vyučování se do ředitelny dostavil referent národního výboru Košťábl a dramatickým hlasem oznámil, že sedmnáct žárovek veřejného osvětlení vzalo za své. Na národním výboru se všichni domnívají, že pachatelem je známý uličník Bičiště, který bez praku nedá ani ránu a je nebezpečný svému okolí.

Krátce po osmé hodině byl nic netušící žák Bičiště pozván do ředitelny a ke vši smůle mu právě na prahu vypadl z kapsy jeho oblíbený prak. Ředitel po něm skočil a zvolal: „Tohle mi stačí, Bičiště! Zde je důkaz toho, jaké škody jsi způsobil!“

Bičiště hleděl zarytě do země, neboť se domníval, že ředitel mluví o škodách způsobených na ptactvu, případně ještě na dvou kočkách, které se mu podařilo postřelit.

„Bude ti snížena známka z chování,“ vyhrožoval ředitel, „a krom toho tvůj otec zaplatí vše, co jsi svým uličnictvím způsobil!“

Bičiště se ušklíbl. O jakých škodách to šerif mluví? Jakou náhradu může někdo požadovat za pár zastřelených vrabců nebo chocholoušů?

Chudák netušil, že se nad jeho hlavou stahují mraky.

Odpoledne ředitel osobně navštívil jeho otce, který pracoval v komunální obuvnické dílně. Pan Bičíště byl švec jako vystřižený ze starého kalendáře. Vlasatý, usmolený, rtuťovitý, ale především pořádně vzteklý. Když uslyšel, že bude muset zaplatit sedmnáct žárovek a dvě okna, nakopl verpánek takovou silou, že jím vyrazil další okno a způsobil si nové vydání.

„Ten rošťák!“ křičel. „Žádnou radost člověku neudělá, jen samé stížnosti na něj slyším! Ale já ho naučím! Já ho srovnám!“

„Buďte uvážlivý,“ napomínal ho ředitel, který v sobě přece jen nezapřel pedagoga, „a mějte na paměti, že trest musí být přiměřený!“

„Roztrhnu ho jako hada!“ křičel popuzený obuvník. „Já mu dám prak! Dělat škodu na veřejným majetku! Rozbíjet okna! Copak si myslí, že kradu?“

Ředitel už nic nenamítal. Jednak proto, že střelce prakem příliš mnoho nelitoval, jednak proto, že byl ze sveřepého a běsnícího otce sám dost vyděšený. Proto raději odešel s vědomím řádně vykonané práce.

K večeru vtrhl otec Bičíště do svého příbytku. Byl rozčepýřený, nasupený a v ruce třímal potěh. Oči mu bojovně žhnuly.

„Kde je ten darebák?“ hřímal již mezi dveřmi. „Kde je ten výtržník a ničitel hodnot?“

Nic netušící žák Bičíště se právě vykoupal. Spokojeně se ráchal ve vaně a hlučný otcův vstup ho dost překvapil. Co se vlastně stalo? Co tak strašného provedl? Nebylo mu však dopřáno, aby se to v této chvíli dozvěděl. Rozčilený otec ho vytáhl z vany jako zavináče z láhve a tak, jak byl, si ho přehnul přes koleno. Vzápětí počal masité části jeho těla zpracovávat potěhem, přičemž stále křičel:

„Já ti dám prak! Já ti dám střílení!“

Žák Bičičtě se rozvřestěl, ale příliš si tím nepomohl. Obuvník s vědomím značné finanční ztráty zcela zapomněl na to, co je to

milosrdnost. Řezal syna tak dlouho, dokud mu to jeho vlastní dýchavičnost dovolila. A i když pak docela zmožen hekal na kanapi, stále ze sebe vyrážel: „Já ti dám prak! Já ti dám střilení!“

Ale výprask, jakkoliv nezasloužený, přece jen zapůsobil kladně. Nikdo od té doby nespatriil u žáka Bičičště prak ani jinou zbraň a pactvo v okolí městečka se znovu bezstarostně rozštěbetalo.

Jenže Bičičště nebyl na hlavu padlý a pochopil, že se stal obětí rafinovaného spiknutí. A kdo jiný mu mohl připravit strastiplné chvíle než žáci Kopyto a Mňouk? Bičičště zaskřípal zuby, neboť vzpomínka na výprask byla dosud živá. Cožpak je možné zavrhnout myšlenku na pomstu? Ne, nikdy! Prohraná bitva ještě neznamená prohranou válku! Však žáci poznají, kdo je to Bičičště, a pozdě budou litovat, že se s ním dali do křížku! Pomsta bude sladká!

V pondělí ráno při cestě do školy čekalo na žáky Kopyta a Mňouka nemilé překvapení. Na kdejakém plotě, na kdejaké zdi bylo napsáno hůlkovým písmem: ŽÁCI KOPYTO A MŇOUK JSOU DILUVIÁLNÍ TRDLA. Než došli do školy, přečetli si ten hanlivý nápis nejméně patnáctkrát. Ve třídě byli přivítáni posměšnými pohledy a Jindra Benecká se sladce otázala: „Poslyšte, kluci, co je to vlastně diluviální trdlo?“

Žáci došli, pokud možno, lhostejně do lavice a snažili se provokaci přehlížet, ale do smíchu jim nebylo. Věděli, že ten nápis představuje hozenou rukavici, kterou budou muset zvednout, nechtějí-li, aby se nový název ujal.

Příliš jim nepomohl ani učitel Pěnička, který hned na začátku hodiny pravil: „Žáci! Přečetl jsem si na několika plotech, že Kopyto a Mňouk jsou diluviální trdla. Neschvaluji hanlivé nápisy, ale chci vás upozornit, že výraz diluviální trdlo je naprostý nesmysl. Kopyto s Mňoukem mohou být trdla, ale nikoliv diluviál-

ní. Trdlo je staročeské slovo, zatímco přídavné jméno diluviální znamená předpotopní, pravěké. A v pravěku, jak známo, trdla nebyla, alespoň se nám nezachovala!“

Toto poučení vzala třída na vědomí, ale nálada žáků Kopyta a Mňouka klesla hluboko pod bod mrazu.

O přestávce došel Mňouk k lavici, v níž se spokojeně pochechtával Bičiště.

„Ty nápisy jsi psal ty?“ vmetl mu do tváře.

„Proč bych to dělal?“ podivil se Bičiště. „Copak jste mi něco udělali? Chtěli jste, abych přestal střílet ptáky, a já jsem přestal, tak si vás vážím!“

„Takže si nemyslíš, že jsme diluviální trdla?“ otázal se Mňouk.

„Budu o tom uvažovat,“ tlemil se Bičiště, „zeptej se mě zítra. Nebo radši až pozejtří, to už si to promyslím!“

„Co bys tomu říkal, kdybych ti teď vrazil pár facek?“ chystal se Mňouk porvat, ale Bičiště kupodivu nereagoval. Pohodlně se rozvalil v lavici a drze zíral na svého soka.

„Moc by mě to mrzelo,“ řekl, „ale pomyslel bych si, že ti sláva stoupla do hlavy!“

Mňouk ucítil, kterak ho Kopyto bere za ruku a táhne od pisatele urážlivých výroků. „Tohle nemá cenu,“ šeptal mu přítel, „žádná rvačka nám nepomůže, ostatně víš, že s tím máme své zkušenosti!“ Mňouk, ač nerad, to uznal.

Odpoledne se sešli na válečné poradě.

„Máš nějaký geniální nápad?“ zeptal se Kopyto.

Mňouk smutně zavrtěl hlavou. Už je to tak, geniální plány nevznikají denně a na objednávku!

„Ale já ano!“ zajásal Kopyto. „Jdeme na kavky!“

„Na kavky?“ podivil se Mňouk.

„Jo,“ přikývl Kopyto, „musíme jich chytit co nejdříve!“

Mňouk sice nechápal, jak jim kavky mohou pomoci vůči nebezpečnému nepříteli, ale dál se už nevyptával. Měl ke Kopytovi plnou důvěru, kromě toho lapač živé ptáky docela rád, i když třeba jen proto, aby je vzápětí zase pustil na svobodu.

Pak se žáci připravili na lov. Jejich vybavení bylo skromné. Bedýnka, kus klacku a návnada. Na lovišti poblíž lesa podepřeli bedýnku klackem, na který uvázali špagát, a zalezli do nedalekého křoví. Ve chvíli, kdy kavka přicupitala rozmoklým sněhem k návnadě, cukli špagátem, podtrhli klacek a přiklopili bedýnku na zděšeně krákajícího ptáka. Během dvou dnů intenzivního lovu chytili patnáct kavek, které odnesli do prázdného chléva ke Kopytovům. Pečlivě je zajistili, nasýtili a dohodli se, že se jim každý bude věnovat nejméně dvě hodiny denně.

Dny, které následovaly, byly plné sebezapření. Nápisy ŽÁCI KOPYTO A MŇOUK JSOU DILUVIÁLNÍ TRDLA se povážlivě množily a zdálo se, že už je nepíše pouze Bičičště.

„Kluci, mně se zdá, že jste baby!“ utrousila jednoho dne Jindra Benecká. „Pořád jste vypadali, jako když nad vás není, a zatím vám udělá čáru přes rozpočet docela obyčejnej Bičičště! Má z vás akorát psinu a vy, místo abyste mu nařezali, zakládáte zoologickou zahradu!“

„Dočkej času jako husa klasu!“ poradil jí Mňouk, ale příliš jí tím nepřesvědčil. Ostatně popularita obou žáků klesla tak rapidně, že se jim začal pošklebovat i jejich bývalý bezmezný obdivovatel Čupíšek. Zato Bičičště byl všude obdivován a kdekdo žasl nad tou jednoduchou a účinnou metodou, která oba hrdiny doslova knokautovala.

„Jsou to chudinky,“ nechal se slyšet Bičiště. „Stali se známí jen díky protekci. Já mít strejdu v novinách, tak byste koukali, kam až bych to dotáhl!“

Ale jak praví staré české přísloví, žádné stromy nerostou do nebe. Jednoho dne přišli žáci Kopyta a Mňouk do třídy ve výtečné náladě, a to navzdory tomu, že si cestou do školy přečetli mnoho zbrusu nových nápisů označujících je za diluviální trdla.

Mňouk nesl pod paží podivnou krabici s navrtanými otvory. Za napjaté pozornosti celé třídy ji otevřel. Vylétla z ní kavka, zakroužila kolem lustru a pak se posadila na tabuli. Chvilí se zvědavě rozhlížela a potom prohlásila krákavým hlasem: „Bičiště je kosmický mameluk!“

Žactvo propuklo v nesmírný jásot, pouze Bičiště ve své lavici zrudl až po kořínky vlasů.

A kavka, potěšena úspěchem, opakovala: „Bičiště je kosmický mameluk!“

Bičiště se odhodlal k činu. Vymrštil se z lavice a vrhl se k tabuli, aby nactiutruhače polapil. Leč kavka byla rychlejší. Vznesla se do výše, sedla si na lustr a konstatovala: „Bičiště je kosmický mameluk!“

Byl to naprostý úspěch. Mluvicí kavka si zasloužila obdiv i u žáků z jiných tříd, kteří se sem počali trousit, přivábeni řevem, smíchem i randálem. Dostavil se také učitel Pěnička a po něm sám ředitel školy a oba vyslechli kritiku žáka Bičiště s porozuměním.

Učitel Pěnička posléze pravil: „Jak jsme se právě mohli přesvědčit, lze havranovité ptáky naučit několik slov nebo i vět. Měly by to být ovšem věty ušlechtilé, jako kupříkladu: kdo lže, ten krade nebo komu se nelení, tomu se zelení! I tak je však třeba ocenit úsilí žáků Kopyta a Mňouka, a především pak pozoruhodný výsledek!“

To ovšem neměl pan učitel tušení, že dalších čtrnáct mluvících kavek čeká na své vypuštění na svobodu. To se stalo ještě téhož dne odpoledne. Ptáci se rozletěli na všechny světové strany a zpití radostí ze znovunabyté svobody oznamovali každému, kdo chtěl poslouchat: „Bičičště je kosmický mameluk!“

Žáci Kopyto a Mňouk se znovu hráli na výsluní slávy, zatímco Bičičště zjevně chřadl. Chodil s hlavou sklopenou k zemi a ustavičně přemítal o pomstě. Dlouho ho nic nenapadlo. Alespoň nic takového, co by obstálo v soutěži s mluvícími kavkami.

Ale pak přece jen dostal nápad. Co je to kavka proti papouškovi? Kdyby se mu podařilo získat papouška, naučil by ho tolika nadávkám na žáky Kopyta a Mňouka, že by ho už nikdo nedokázal přetrumfnout! Ano, to je to pravé řešení, musí si obstarat papouška!

Bohužel, papouška nekoupíš za korunu padesát, a větším obnosem Bičičště nedisponoval. Bylo nutno se obrátit na otce obuvníka, což s sebou neslo značné riziko.

„Cože?“ zvolal otec, když vyslechl synovu prosbu. „Nedávno jsem za tebe zaplatil rozbitá okna a teď po mně chceš papouška? Velrybu nebo nosorožce bys nechtěl?“

V té chvíli se na okno snesla jedna z mluvících kavek a vykřikla: „Bičičště je kosmický mameluk!“

Otec Bičičště vztáhl z nějakých důvodů tento výrok na sebe, neboť popadl potěh a začal jím zpracovávat dokonale vyjeveného potomka.

POTOPA

Opět se začalo hlásit jaro a v městečku, jako každým rokem, se denně scházela povodňová komise, aby zhodnotila situaci na místních tocích. Starost jí dělala nejen Sázava, ale i potok Brumbalec, který protékal úzkým údolím, z něhož se při sebemenším nahromadění ker stávalo nebezpečné řečiště. Údolí bylo naštěstí obydleno jen několika rodinami žijícími na samotách a ty o zlověstných spádech Brumbalce velice dobře věděly.

Nyní počalo tát a kdekdo mluvil o tom, jaké škody zase letos voda napáchá. Báby o tom diskutovaly ve frontě u řezníka, muži hodnotili situaci na cestě z práce a sousedky probíraly možné nebezpečí přes ploty svých zahrádek nebo z okna do okna přes celou ulici.

Také pan učitel Pěnička se rozhodl, že promluví žákům do duše, aby je snad nenapadlo tropit alotria poblíž rozvodněné řeky.

„Žáci,“ pravil, „voda je nebezpečný živel! Víím to z vlastní zkušenosti, neboť jsem se již osmadvacetkrát topil, z toho dvakrát ve vaně. Jednou jsem byl zachráněn pouze díky požárníkovi, který ovládal dýchání z úst do úst. Voda pokrývá tři čtvrtiny povrchu zemského, největší oceán se jmenuje Veliký neboli Tichý. Největším jezerem jest pak Bajkal, ležící na Sibiři. U nás máme pouze

rybníky, z nichž je nejrozsáhlejší Rožmberk, založený Jakubem Krčínem. Rožmberk leží blíže Třeboně, tedy v jižních Čechách. Žáci! Ačkoliv nežijeme u moře, u velikého jezera ani u Rožmberku, nejsme před vodními spoustami v bezpečí. Taje sníh, ledy se dávají do pohybu. Řeky, říčky, potoky, bystřiny a potůčky se rozvodňují, opouštějí nenadále svá koryta a ohrožují naše životy. Největší řekou v naší republice je Dunaj, druhá nejdelší evropská řeka. Na prvním místě je Volha, na třetím Dněpr. Rozvodněný Dunaj protrhl před několika lety hráze a způsobil nesmírné škody na rozsáhlém území. My zde ovšem nemáme Dunaj, nýbrž Sázavu, která jest přítokem Vltavy zprava. Rozvodněná Sázava není ovšem pro nás menším nebezpečím než jiné vodní toky. Vzpomeňte na loňský rok, kdy zde místnímu JZD utonulo čtvero kňourů a jen náhodou nebyly ztráty na lidských životech. Poštovní doručovatel Vařečka doplul na ledové kře až k Vranské přehradě a dodnes má z toho vleklý zánět horních cest dýchacích. Kromě Sázavy se musíme obávat i zákeřného potoka Brumbalce, jehož hladina stoupá od hodiny k hodině, od minuty k minutě. V Brumbalci se kdysi málem utopil můj vlastní tchán kastelán Štětka, a to ještě v dobách, kdy nebyl kastelánem. Z toho vyplývá, že nebezpečí vodního živlu nesmíme ani na okamžik podceňovat, natožpak si s ním zahrávat! Žáci! Zdržujte se poblíž svých příbytků a neodcházejte z dohledu rodičů! Nepropadejte dobrodružným náladám a neplavte se na neckách ani po tom nejklidnějším potůčku! Kopyto a Mňouku, dejte na sebe pozor! A ty, Bičíště, taky! Naše společnost vás všechny bude potřebovat, a proto se chovejte tak, jak se sluší a patří! Zítřa a pozítří budu zkoušet!“

Pěnička opustil třídu a Jindra Benecká pravila: „Slyšeli jste, Kopyto a Mňouku? Žádné vylomeniny!“

„Ti dají na sebe pozor!“ procedil skrze zuby žák Bičiště. „Vsa-
dil bych se, že se na kilometr vyhnou každé louži!“

Mňouk k tomu hodlal cosi podotknout, ale Kopyto ho vzal
významně za ruku.

„Řekli jsme si,“ zašeptal, „že s Bičištěm nepovedeme vyčerpá-
vající válku! To by nám už nezbyl čas na nic jiného!“

Bičiště si však mlčení žáků vysvětlil po svém.

„Já se povodně nebojím,“ kasal se, „a zrovna dnes odpoledne
jdu navštívit tetu, která bydlí přímo u Brumbalce! Loni jí voda
vzala balkon a předloni kozí chlívěk!“

Někteří chlapci počali uznale pokyvvovat hlavou, poněvadž vě-
děli, že paní Vdolečková, rozená Bičišťová, skutečně přebývá na
místě bezprostředního ohrožení. Kopyto s Mňoukem však nere-
agovali, a tak se vzápětí začalo mluvit o něčem jiném. Pozornost
na sebe strhla Květa Bolavcová, která prohlásila, že jí rodiče ne-
chají ušít maxišaty v Praze u Rosenbaumů, neboť musí nějak vy-
padat, když chce jít na dramatickou konzervatoř. Jindra Benecká
se ušklíbla a řekla, že kde schází talent, tam šaty nepomohou,
a že kdyby chtěla ona, vzali by ji rovnou k divadlu, ne-li přímo
k filmu. Květa Bolavcová vykřikla, že jí Jindra závidí, a už tady
vypukla prvotřídní hádka, na níž bylo radost pohledět a která
stála za poslech. Jen taktak, že se obě rivalky pořádně nepopraly!

Kopyto s Mňoukem ani tentokrát nevyvinuli žádnou aktivitu.
Jednak je mrzelo, že třída poslední dobou nedrží pohromadě jako
dřív, jednak byli přesvědčeni, že ani jedna z ctižádostivých dívek
naše umění nespasí.

„Co budem odpoledne dělat?“ zeptal se Mňouk kamaráda.

Kopyto pokrčil rameny. „Sejdeme se na obvyklém místě,“ řekl,
„a snad nás něco napadne!“

Ale o nápady byla nouze i odpoledne. Do lesa nebo do polí se jít nedalo, protože půda byla všude rozměklá a bahnitá, a městečko vypadalo tak ospale, že si při pohledu na ně oba pořádně zívli.

„Půjdem se podívat k vodě?“ zeptal se Mňouk. „Na Sázavě prý budou odstřelovat kry.“

„K vodě půjdeme,“ rozhodl Kopyto, „ale já bych dal přednost Brumbalci. V údolí to může být pěkně divoké!“

Mňouk neodporoval. Věděl, že půjdou-li pěšinou nad údolí, stanou se svědky vzrušující podívané. Běsnění živlů budou mít pod sebou jako na dlani.

Zvolna se vydali k Brumbalci. Kráčeli bahnitou cestou plnou hlubokých kaluží, v nichž jen taktak nenechali holínky. Po chvíli potkali paní Vdolečkovou s rancem na zádech. Čiperně přeskakovala louže a brodila se blátem k městečku. Pádila, jako by jí hořely paty.

„Jak to u vás vypadá?“ otázal se Kopyto.

„Jako každoročně,“ mávla rukou, „a možná ještě o něco hůř! Povídal hajnej, že jestli povolí hráz u mlejna, zatopí nám to celou chalupu. Tak na co budu čekat, přespím raději u bratra!“

Usmála se na žáky a upalovala do bezpečí.

„Myslíš, že by hráz mohla povolit?“ zeptal se Mňouk. „Mně se zdá dost pevná!“

„Byly pevnější hráze a povolily,“ řekl Kopyto. „V téhle věci si člověk nikdy nemůže být jist! Ačkoliv hajný Breburda je podle mne prvotřídní panikář!“

„To je,“ souhlasil Mňouk, „zrovna včera mi říkal, že se bojí, aby příští čtvrtek nepřišlo zemětřesení!“

Bavili se chvíli na adresu hajného Breburdy, když za sebou zaslechli kroky. Ohlédli se a spatřili posupně se usmívajícího žáka Bičiště, který si to v otcových galoších směle šinul k údolí.

„Teta šla do městečka,“ informoval ho Kopyto, „před chvílí jsme ji potkali.“

„Já taky,“ usklíbl se Bičičště, „sama pádí do bezpečí a na půdě nechala Mourka! Co když v noci přijde velká voda?“

„A ty jdeš pro něj?“ zeptal se Mňouk se zájmem.

„Samosebou,“ odvětil Bičičště, „to byl můj kocour, ale táta mi ho nedovolil mít doma, protože jsem přinesl čtyři pětky. Půjčil jsem ho tetce a ona by ho klidně nechala utopit!“

„Víš co?“ řekl Mňouk. „My půjdeme s tebou. Potok je rozvodněnej, a tak je lepší, když nás bude víc!“

Bičičště si ho opovržlivě změřil. „Až budu potřebovat doprovod,“ řekl, „tak si ho obstarám někde jinde. Vy byste mi leda překáželi!“

„Jak myslíš,“ pokrčil rameny Mňouk. „V životě jsme se nikomu nevnucovali a o tvou společnost dvakrát nestojíme. Jen nám tě bylo trochu líto!“

„Litujte si sobě rovné!“ vykřikl Bičičště. „A nepleťte se do věci, do kterých vám nic není!“

A vykročil ještě rozhodněji do údolí. Kopyto s Mňoukem chvíli sledovali, jak čvachtá blátem podél běsnícího potoka, a potom zabočili na cestu, která vedla nad údolím mezi dosud holými stromy.

„Bičičště je Bičičště,“ konstatoval moudře Kopyto, „toho nikdo nepředělá! Neměl ses mu nabízet.“

„Kdyby tam šel jen tak,“ mumlal Mňouk, „tak bych ani necek! Radši bych si usek jazyk! Ale když říkal, že jde pro kocoura, tak mě napadlo, že je přece jenom lepší, než se dělá!“

„Já ho nepochopím,“ tvrdil Kopyto, „když měl kocoura doma, tak mu dělal všechno nejhorší. Přivazoval mu k ocasu plechovku s hřebíky, máčel ho ve studené vodě a zkoušel na něm tygří drezuru. A teď ho jde zachraňovat!“